

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:465

av Lena Hallengren (S)

Arbetsplatsen och våld i nära relationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra arbetet mot våld i nära relationer till en fråga för arbetsplatsen.

Motivering

Utvecklingen på kvinnofridsområdet i Sverige har varit kraftfull. Sedan 70-talet då de första kvinnojourerna startade har samhällets ansvarstagande ökat radikalt. Den nyttillträdde samarbetsregeringen har aviserat stöd till kvinno- och brottsofferjourernas viktiga arbete och även uttalat en vilja till att skärpa straffet för grova sexualbrott.

Media bevakar våldet mot kvinnor alltmer. Jämställdhetsarbetet utvecklas.

Kommunerna har utbildat hundratals genuspedagoger. Screening rörande våld i nära relationer förekommer alltmer inom sjukvård, försäkringskassa och socialtjänst. Antalet barnahus ökar. Exemplen är många.

Men trots alla ansträngningar fortsätter våldet i nära relationer. 15–20 kvinnor dödas varje år av sin nuvarande eller tidigare partner. Misshandel, kvinnofridskränkning, våldtäkt, hot och stalkning är dagliga företeelser i vår närhet. Polisanmälningarna blir fler och ingen kan med säkerhet säga om det beror på ett faktiskt ökat våld eller att anmälningsbenägenheten ökar. Idag anses inte längre våld i nära relation vara en privatsak men mycket återstår att göra.

De flesta arbetsplatser har någon form av beredskap för vad som ska göras om man misstänker att någon anställd missbrukar alkohol eller narkotika. Chefer, fack och arbetskamrater har sina roller när det gäller ansvar och stöd. Men för våld i nära relationer finns ingen beredskap.

I bästa fall har man haft någon allmän utbildning om relationsvåld. Men den tog definitivt inte upp frågan om den egna arbetsplatsen. Vad är arbetsgivarens/chefens ansvar? Vad kan facket göra? Hur kan arbetskamraterna reagera/stödja? Behövs det en policy? Checklista för ansvar och åtgärder? Lista över varningstecken? Hur förstår man att en av kamraterna/de anställda är våldsutsatt? Hur förstår man att man har en förövare på arbetsplatsen och att arbetsplatsen faktiskt kan vara en brottsplats? Frågorna är många – svaren obefintliga! Och det trots att relationsvåldet påverkar arbetsplatsen både ekonomiskt (bland annat frånvaro) och socialt.

Men kunskap finns. I USA har man arbetat med våld i nära relationer och dess koppling till arbetsplatsen i många år. Också i Canada, Australien och England har arbetet med jobbet och relationsvåldet kommit betydligt längre än i Skandinavien. En grupp arbetsgivare i England har gått samman i organisationen The Corporate Alliance Against Domestic Violence. I Australien bedrivs kampanjer under mottot ”Family Violence is a Workplace Issue”.

I Sverige finns det en del allmänna trycksaker i ämnet men vi har inte angripit problemet systematiskt. Detta måste göras till en normal, löpande verksamhet. Att sätta in detta i ett nationellt perspektiv som ett led i jämställdhetsarbetet och arbetet mot våld i nära relationer.

I relationsvåldet är tillitsskadan ibland avgörande. Att mista tilliten till sig själv och tilliten till andra. Som utsatt kanske du tror att du inte kan klara av jobbet. Du riskerar till slut att mista jobbet. Arbetsgivarna blir förlorare. Du blir förlorare.

Arbetsmarknaden förlorar. För att undvika en sådan utveckling måste vi ge rehabiliteringsarbetet och arbetsplatserna en central roll i processen.

Lena Hallengren (S)